

MOSTY

Wydaje Haszomer Hacar w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, czwartek 1 lipca 1948 r.

Nr 77 (199)

NA FALI DNIA Druga faza rozejmu

Miesięczny rozejm w Palestynie wstąpił w drugą fazę. Hr. Bernadotte po przeprowadzeniu rozmów z żydowskimi i arabskimi ekspertami opracował zalecenia dla obu stron. Zastrzeżenia mediatora ONZ o nieogłaszaniu zaleceń przed ich uzgodnieniem nadają propozycjom ton tajemniczości. Mimo tendencji mediatora do utrzymania nowych propozycji pod dyktando zastaną, rąbel tajemnicy wokół całego szeregu nowych planów został w ostatnich dniach uchylony przez prasę i różne agencje telegraficzne.

Nie znamy wprawdzie w chwili obecnej treści zaleceń mediatora, przekazanych obu stronom dla rozpatrzenia. Jednakże na podstawie lansowanych dotychczas różnego rodzaju anglo-amerykańskich kompromisowych propozycji należy przypuszczać, iż nowe zalecenia nie odbiegają daleko od dobrze nam znanych zdradzieckich planów imperialistycznych.

Zresztą sam fakt, iż za podstawę dla zaleceń hr. Bernadotte posłużyły wytyczne Londynu i Waszyngtonu przekazane jednocześnie mediatorowi oraz państwu arabskiemu — usuwa wszelkie wątpliwości co do istotnych tendencji inicjatorów „nowego” rozwiązania kwestii palestyńskiej.

Ponowne usiłowania gry na zwłokę w postaci 6-cio miesięcznego powiernictwa, próby rewizji granic Izraela, lub też daleko idące plany okrojenia państwa żydowskiego przez odcięcie Negewu, wyłączenie Haify i utworzenie t. zw. „Arabskiej Palestyny Federalnej” oznaczają likwidację suwerennego państwa Izrael oraz narzucenie na rodem Palestyny władzy imperializmu anglosaskiego.

Wszelkie nowe propozycje w kwestii palestyńskiej nie opierające się na rezolucji ONZ z dnia 29 listopada 1947 roku są sprzeczne z międzynarodowymi uchwałami i godzą w suwerenność narodów zamieszkujących Palestynę.

Należy podkreślić, iż nowe propozycje lansowane przez Londyn i Waszyngton łamią również uchwałę ONZ o utworzeniu samodzielnego państwa w arabskiej części Palestyny.

Połączenie tej części Palestyny z Transjordanią godzi nie tylko w suwerenność Arabów palestyńskich, lecz narusza zasadniczo uchwałę ONZ o podziale kraju na dwa samodzielne państwa, połączone ze sobą unią ekonomiczną, która mogłaby w przyszłości stanowić pomost do scalenia Palestyny.

Nie znamy w chwili obecnej decyzji Ligi Arabskiej w sprawie nowych zaleceń hr. Bernadotte. Należy przypuszczać, iż nawet w wypadku, o ile zalecenia te będą maksymalnie uwzględniały interes feudalnej kliki państwa arabskiego, Liga Arabska nie wyrazi całkowitej zgody na kompromisowe propozycje, trwając uparcie przy stanowisku nieuznawania państwa Izrael.

Nie należy również oczekiwać zgodnego stanowiska wszystkich państw członków Ligi na nowe propozycje. Spory i rywalizacja między państwami arabskimi w dalszym ciągu stanowią czynnik hamujący jednolite stanowisko.

W świetle wewnętrznych konfliktów w świecie arabskim oraz rywalizacji anglo-amerykańskiej na Bliskim Wschodzie — misja hr. Bernadotte nie rokuje nadziei mimo uzgodnionego stanowiska między W. Brytanią a USA w kwestii palestyńskiej.

Usiłowania państw anglosaskich w kierunku rozwiązania problemu palestyńskiego w duchu swoich interesów poza ramami ONZ oraz sprzecznie z uchwałami międzynarodowymi napotykają na stanowczy sprzeciw Izraela i obozu demokracji świata.

Zalecenia hr. Bernadotte przekazane Żydom i Arabom

1 lipca posiedzenie Rady Bezp. w sprawie Palestyny

LONDYN. — Hr. Folke Bernadotte przesłał w poniedziałek Żydom i Arabom nowe propozycje w sprawie rozwiązania problemu palestyńskiego. Na prośbę rozjemcy ONZ treść tych propozycji nie zostanie ujawniona, do póki obie strony nie wypowiedzą o nich swej opinii. Każda ze stron może zgłosić swe poprawki i kontrpropozycje, które zostaną przedyskutowane.

Ostatnie doniesienia z Damaszku nie świadczą o tym, by Arabowie zmienili swe nieprzejednane stanowisko. Premier syryjski Jamil Mardam Bey oświadczył, że na zebraniu komitetu politycznego Ligi Arabskiej, zostaną omówione propozycje mediatora ONZ. Propozycje te — dodał premier syryjski — nie mogą wywrzeć wpływu na zasadnicze żądania arabskie w sprawie niedokonywania podziału i nietworzenia państwa żydowskiego. Mardam Bey zapowiedział wreszcie, że Syria i inne rządy arabskie zaprotestują wobec Rady Bezpieczeństwa przeciw wy-

slaniu do państwa żydowskiego przedstawicielstwa dyplomatycznych USA i ZSRR.

TEL-AWIW, 28. 6. (Kol Israel). — Czterej eksperci żydowscy, którzy w ostatnim tygodniu przebywali na wyspie Rodos, celem przeprowadzenia rozmów z mediatorem ONZ, wrócili do Tel-Awiwu. Oświadczyli oni, że hr. Bernadotte przesłał rządowi Izraela i rządowi państw arabskich szereg zaleceń w sprawie sytuacji w Palestynie.

Również eksperci arabscy opuścili Rodos, udając się do Kairu.

Hr. Bernadotte oświadczył dziennikarzom, iż oczekuje w najbliższych dniach odpowiedzi Arabów i Żydów.

LONDYN. — Po powrocie z głównej kwatery Bernadotte na wyspie Rodos do Kairu, przedstawiciele arabscy wyrazili niezadowolenie z propozycji. Kolę zbliżone do Ligi Arabskiej podkreślają, że jest niemożliwe załatwienie sporu palestyńskiego, o ile mediator ONZ

proponuje uznanie państwa żydowskiego.

TEL-AWIW 29.6 (Kol Israel) Jak oświadczył sekretarz Ligi Arabskiej Azzam Pasza po rozmowie odbytej z królem Abdullą — państwa arabskie zdecydowane są walczyć dopóty, dopóki utworzone zostanie niepodległe państwo arabskie w całej Palestynie.

TEL-AWIW 29.6 (Kol Israel) Dnia 30 czerwca zbierze się Rząd Tymczasowy państwa Izrael dla przedyskutowania zaleceń hr. Bernadotte odnośnie sytuacji w Palestynie.

TEL-AWIW 29.6 (Kol Israel) Komisja polityczna Ligi Arabskiej utworzyła podkomisję pod przewodnictwem Azzam-Paszy, która rozpatrzy zalecenia hr. Bernadotte. W skład podkomisji wchodzi min. spraw zagr. Egiptu, Syrii i Transjordanii.

LAKE SUCCESS. — Jak donoszą dnia 1 lipca odbędzie się tu posiedzenie Rady Bezpieczeństwa poświęcone sytuacji w Palestynie. Przewodniczącym Rady w mies. lipcu będzie delegat Ukrainy Manuilski.

JEROZOLIMA MIASTEM OTWARTYM

LONDYN. — Jak informują hrabia Bernadotte zwrócił się do Żydów i Arabów z propozycją uznania Jerozolimy za miasto otwarte. Odpowiedź na tę propozycję nie jest jeszcze znana.

ARABOWIE ZAATAKOWALI KOŁONIE ŻYDOWSKĄ

TEL-AWIW. Arabowie napadli na kolonię żydowską Mizra i podpalili plantacje. W pobliżu Naceret oddziały arabskie kilkakrotnie dokonywały ataków na kolonię żydowską w dolinie Izreel.

Do abonentów i czytelników „Mostów”

Znaczne zwiększenie wydatków związanych z wydawnictwem naszego pisma zmusza nas do podwyższenia opłaty za abonament.

Na podstawie licznych listów nadsyłanych przez czytelników, zdajemy sobie sprawę z pożyteczności naszego pisma wśród szerokich rzesz społeczeństwa żydowskiego w Polsce. Rozumujemy jak doniosłą rolę spełniamy szczególnie w obecnym okresie rozwoju młodego państwa Izrael, informując szczegółowo o wydarzeniach i zagadnieniach naszej państwowości i walki o samodzielną byt narodowy.

W tym miejscu pragniemy również podkreślić wielką pomoc okazaną nam przez naszych czytelników i sympatyków, którzy ofiarnie odezwali się na nasz apel i złożyli swe skromne datki na rzecz łańcucha prasowego. Jednakże stały wzrost wydatków administracyjnych i technicznych w dalszym ciągu utrudniający wydawanie pisma, zmusza nas do podwyższenia opłaty.

Wierzmy, iż czytelnicy i abonenci udzielą nam dalszej pomocy materialnej, w formie podwyższonej opłaty za abonament, który z dniem 1 lipca br. wynosić będzie:

miesięcznie zł. 150
kwartalnie zł. 450

Cena numeru pojedynczego — 10 zł.

Cena numeru sobotniego — 15 zł.

Redakcja i Administracja

„MOSTÓW”

Komunikat o naradzie Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych

W drugiej połowie czerwca odbyła się w Rumunii Narada Biura Informacyjnego, w której uczestniczyli przedstawiciele następujących partii: BULGARSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ (komunistów): T. Kostow i W. Czerwenkow; RUMUŃSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ — G. Dej, W. Luca i A. Pauker; WĘGERSKIEJ PARTII PRACUJĄCYCH — M. Rakosi, M. Farkas i E. Gere; POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ — J. Berman i A. Zawadzki; WSZECHZWIĄZK. KOMUNISTYCZNEJ PARTII (bolszewików) — A. Zdanow, G. Malenkow i M. Susłow; FRANCUSKIEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ — J. Duclos i E. Fajon; KOMUNISTYCZNEJ PARTII CZECHOSŁOWACJI — R. Slanski, W. Siroki, B. Geminder i G. Bares i WŁOSKIEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ — P. Togliatti i P. Secchia.

Biuro Informacyjne rozważyło sytuację w Jugosłowiańskiej Partii Komunistycznej i uchwaliło jednomyślnie rezolucję w tej sprawie.

Do utworzenia

Zjednoczonego Frontu Żyd.

wzywa dr. Sneh na sesji Świat. Kongresu Żyd.

BAZYLEA. — Jak donoszą, do Szwajcarii przybył prezydent państwa Izrael dr Ch. Weizman. Przypuszcza się, że dr. Weizman nie uda się do Montreux, gdzie odbywa się obecnie II sesja Światowego Kongresu Żydowskiego.

Kilku przywódców, biorących udział w obradach Kongresu Żydowskiego, zwróciło się telegraficznie do Rządu Tymczasowego Izraela z prośbą o odroczenie sesji Wielkiego Komitetu Wykonawczego, mającej się rozpocząć dnia 7-go lipca. Otrzymali jednak odpowiedź, iż sesja musi się odbyć w wyznaczonym terminie.

Młode państwo Izrael, które krwią zapłaciło za machinacje imperialistyczne nie zgodzi się na żadne rewizje granic i podporządkowanie się ekspansjonistycznym interesom imperializmu.

E. K.

Podczas obrad Światowego Kongresu Żydowskiego wystąpił z dłuższym przemówieniem dr. M. Sneh. Stwierdził on m. in., iż istnienie państwa żydowskiego stało się faktem i stanowić będzie poważny czynnik w życiu żydostwa światowego. Dr. Sneh wezwał do utworzenia jednolitego frontu żydowskiego przeciwko wrogom żydostwa, do walki z tymi czynnikami, które dążą do odrodzenia potencjału wojennego Niemiec. Omawiając wystąpienie dra N. Goldmana dr. Sneh wyraził swe zdziwienie, iż istnieją dziś jeszcze ludzie, którzy wątpią w zdradziecką rolę W. Brytanii w Palestynie.

ŻYWNÓŚĆ DLA ARABÓW JAFFY I HAIFY.

HAIFA, (obsł. wł.) Kontroler żywnościowy państwa Izrael opracował plan zaopatrzenia w żywność Arabów Haify i Jaffy.

Plan przewiduje również regularne dostawy dla spółdzielni w Haifie

Nie ma porozumienia z odszczepieńcami

(Z przemówienia J. Galili na Konferencji prasowej)

TEL-AWIW (obsł. wł.) W jednym z ostatnich numerów donosiliśmy już o wystąpieniu min. Szertoka na konferencji prasowej dla dziennikarzy krajowych i zagranicznych.

Na konferencji tej po raz pierwszy Szertok przedstawił dziennikarzom czołowych przedstawił dowództwa wojskowego: zastępcę ministra obrony, Izraela Galili, oraz szefa wydziału operacyjnego sztabu generalnego Igala Sukenika.

Podajemy przemówienie Izraela Galili: „Są wśród nas tacy, którzy uwierzyli, że smutne widowisko zorganizowanego odszczepieństwa zlikwiduje się z chwilą ogłoszenia niepodległości żydowskiej. Lecz nadzieja ta okazała się płonna.

Sprawdziły się najbardziej pesymistyczne przewidywania. Rząd Tymczasowy i dowództwo armii były zmuszone w ciągu ostatnich dni użyć broni przeciwko trwającej nadal próbie organizacji zbrojnej która nie uznaje suwerenności państwa i armii.

Fakt ten oznacza, że dotychczasowa działalność odszczepieństw tak głęboko wryła się w ich psychikę, iż przywódcy ich żadną miarą nie mogą uwolnić się od idei separatystycznych. Chcieli zmusić państwo i armię do pójścia na drogę rokowań i niedopuszczalnego kompromisu.

Przynajmniej kryzysu jest bardzo poważna rzecz: statek z bronią przybywa do kraju w okresie rozejmu — bez uprzedzenia nas i bez otrzymania naszej zgody.

DO CZEGO ZOBOWIĄZAŁ SIĘ IRGUN?

Przed niespełną miesiącem dowódca Irgunu podpisał zobowiązanie, w którym ustalono, że członkowie organizacji zaciągną się do szeregów i złożą przysięgę na wierność państwa i armii. Będą oni stanowili formacje pułkowe w okresie przejściowym, a nabywanie broni na własną rękę zostanie przerwane. Powiedzieli tam również, że kontakty Irgunu z zagranicą w kwestii nabywania broni przedane zostaną dowództwu armii, komenda „Ejcel” przestanie działać i istnieć w państwie Izrael i na terenach, znajdujących się pod faktyczną władzą Rządu Tymczasowego.

IRGUN ODRZUCA ŻĄDANIE SZTABU

A oto w godzinach nocnych zawiadamiają nas, że do brzegów kraju zbliża się statek. Sztab armii zażądał, by okręt i ładunek oddały bezwarunkowo do dyspozycji Rządu i wojska. Postulat ten został jednak odrzucony. Wobec przestępczej, nieodpowiedzialnej próby kontynuowania działalności wojskowej w kraju i za granicą — pomimo zarządzeń Rządu i dowództwa armii — nie mieliśmy innego wyjścia. Jest to postępowanie charakterystyczne dla dotychczasowej taktyki „Ejcel”, polegającej na samowolnej interpretacji zawartej w ostatnim czasie umowy. Każdy uczywie myśliciel człowiek rozumie tę jaskrawą sprzeczność, zachodzącą pomiędzy sprowadzeniem wspomnianego okrętu w okresie rozejmu, a zobowiązaniem na piśmie, mocą którego Irgun przestaje istnieć.

ZORGANIZOWANA DEZERCCJA.

Co więcej: stało się jasnym, że w tej akcji przejęcia i wyładowania statku użyto żołnierzy i dowódców, którzy zmobilizowali się do Cwa Hahagana i podlegają dyscyplinie wojskowej.

Zdezerterowali oni ze swoich jednostek bez zezwolenia i znajdowali się w obrębie działań, potem w obrębie walk. Okazało się, że jedno stki żołnierzy Izraela, którzy przedtem byli członkami Irgunu zostały wczasy przygotowane do opuszczenia swych obozów i uczestniczenia w akcji.

W celu ułatwienia procesu zjednoczenia z armią, zgodziliśmy się w swoim czasie na pewne ustępstwa. Ustępstwa te zostały jednak wyszydzone i zrozumiane widocznie jako słabość z naszej strony, co skłoniło przywódców Irgunu do kontynuowania systemu agresji i postawienia nas przed faktem dokonanym.

ARMIA SPEŁNIA SWÓJ OBOWIĄZEK

Zasła konieczność powzięcia decyzji i Rząd postanowił przedsięwziąć stanowcze kroki. Armia Izraela wykonała rozkaz Rządu.

W ciągu wielu lat — ceną ogromnych wysiłków psychicznych — przewyżczaliśmy sami siebie i pomimo niezliczonych prowokacji unikaliśmy krwawej walki. Tym smutniejszym jest fakt, że musieliśmy podjąć walkę w

Uczczenie pamięci poległych w Emek Hajarden

Tel-Aviv (obsł. wł.). Na cmentarzu kibucu Dgania Alef odbyło się żałobne nabożeństwo za dusze poległych w walce w Emek Hajarden.

Na uroczystość tę przybyły rodziny poległych, mieszkańcy osiedli w dolinie Jordana, żołnierze i jednostki Cwa Hahagana, którzy pełnili straż honorową przy bratniej mogile. Z Tel-Awivu przybyła delegacja Komitetu Wykonawczego Misadrutu z Josefem Szprincakiem na czele.

kilka tygodni po utworzeniu naszego państwa. W godzinach, w których musimy zerwać swe szeregi w obliczu ewentualności wznowienia walk na froncie — znajdujemy się wobec zbrojnej walki z wewnętrznym wrogiem państwa, chociaż z trudem przychodzi nam walczyć przeciwko Żydom, który zagraża naszej wolności i niweczy niepodległość. Armia spełnia swój obowiązek i będzie nadal wykonywała swe zadanie — świadoma tego, że całkowita niepodległość urzeczywistni się tylko w tym wypadku, jeżeli w państwie zapana prawdziwa wolność, a wszyscy będą musieli podporządkować się demokratycznej władzy wybranych instytucji państwowych.

Ktokolwiek usiłuje zniweczyć tę niepodległość przez zorganizowaną akcję zbrojną — pokładając swe nadzieje w ostatecznym zwycięstwie zuchwałstwa — spotka się z naszym

zdecydowanym oporem a próba jego będzie udaremniiona.

Starania nasze, zmierzające do umiejscowienia walki na brzegu Kfar Witkin, nie odniosły skutku, ponieważ Irgun postanowił rozszerzyć swą akcję na cały kraj. Chcieliśmy w miarę możliwości uniknąć starcia i przelewów krwi — okrzyk Kfar Witkin i zmusić odszczepieńców do złożenia broni. Nie udało nam się to, gdyż pierwsi otworzyli ogień Irgunowcy, którzy użyli automatów, broni przeciw czołgowej i moździerzy. To postępowanie odszczepieńców przekreśliło elementarne zasady, ustalone w powziętej przed miesiącem umowie. Jeśli już zmuszono nas do użycia broni przeciwko wewnętrznemu wrogowi, to stwierdzić musimy: jest to nasz obowiązek wobec państwa i jego niepodległości, a armia obowiązkiem ten spełni.

Z listy poległych w Izraelu

Brinhauser Nataniel, poległ w bitwie o Katamon dnia 29 kwietnia — Tel-Aviv, nowa dzielnica „Makabi”, ul. VIII-a, l. d. 8. Kumięger Awner, poległ w bitwie o Katamon — Tel-Aviv, Aleja Rotszylda 30. Gotszal Cwi, syn Josefa, poległ w bitwie o Katamon — Tel-Aviv, ul. Gruzenberga 27. Cherbon Wiktor, poległ w okolicy Jeruzolimy 10 maja — Tel-Aviv, ul. Florentina 40. Handelsman Aron, syn Jakuba, poległ przy zdobyciu obozu Allenby w Jeruzolimy 15 maja — dzielnica baraków Nordija. Litman Pinchas, syn rabina, poległ w bitwie o Ramat Rachel 25 maja — Tel-Aviv, ul. Achad Hamm 48. Goldfarb Mosze, poległ w okręgu Ecjon — Tel-Aviv. Zahawi Israel, poległ w Latrun 30 maja — Riszon Lecijon, ul. Hakawisz. Kajsijow Efraim, poległ 11 maja — Tel-Aviv, ul. Wolfsona 41. Lupas (Zew) Somer, poległ w walkach o Hardar 26 maja — Tel-Aviv, dzielnica Mugrabi. Pinchas Abraham, syn Beniamina, poległ w walce o Kaku 5 czerwca — Chulon, dzielnica Grin, dom Pinchasa. Sztera Dan, syn Dawida, poległ 15 maja — Ramat Gan. Szware Henoch, zginął w czasie bombardowania lotniska w Tel-Awivie 15 maja — Chulon, dzielnica Am, ul. Jicchaka Lewi. Dehan Jack, zginął w czasie bombardowania lotniska w Tel-Awivie 15 maja — Tel-Aviv, ul. Sirkina 3. Litman Roman, zginął podczas bombardowania lotniska w Tel-Awivie 15 maja — Tel-Aviv, ul. Friszmana 15. Topel Mordchaj, zginął podczas bombardowania lotniska w Tel-Awivie 15 maja. Fiszman Gerszon, poległ w okolicach Tel-Awivu 30

kwietnia — Beer-Jaakow. Mansora Jehuda, poległ na drodze Rechowot — Tel-Aviv 23 kwietnia — Tel-Aviv, dzielnica Hatikwa, ul. Achdut 57. Gzihan Chaim, poległ w walce o Aszdod 2 czerwca — Tel-Aviv, ul. Trumpeldora 22. Arba Szmuel, zginął w Kfar Darom 15 maja — Kfar Jawetz, okręg Tel-Mond. Zahaw Elias, zginął w Kfar Darom 16 maja — Tel-Aviv, ul. Meira 7. Walach Szmuel, zginął w czasie bombardowania Mekorot 19 maja — Tel-Aviv, ul. Króla George'a 101. Gela Abraham, poległ w Negba 21 maja — dzielnica Szapiro, ul. Bar Jochai 30. Lewi Abraham, poległ w walce o Asludze 11 czerwca — Kfar Saba, ul. Hechaluc. Fiosof Aharon, poległ w Rajer 28 marca — Haifa, ul. Maalot Hanwilim 23. Szwareman Israel, poległ w Cemach 19 maja — Tel-Aviv, ul. Truga 4. Awerbuch Arie, poległ w Sedzera 6 maja — Tel-Aviv, ul. Króla George'a 52, Dom Chalucot. Chalbi Josef, poległ w Sedzera 6 maja — Tel-Aviv, ul. Fajerberga 24. Grynbaum Gad, zginął podczas bombardowania Geszec Chacbani 17 maja — Tel-Aviv, ul. Idelsona 6. Edeker Cwi, zginął w eskorcie konwoju 14 maja — Tel-Aviv, ul. Idelsona 6. Tabak Perec, syn Abrahama, poległ w walce o Wadi Ara 5 maja — Kfar Saba, ul. Haemek. Bloch Jaakow, poległ w Afikim 30 maja — Tel-Aviv, ul. Szenkina-26. Fuks Efraim, syn Zalmana, poległ podczas ataku na Ejn Geb 23 maja — Petach Tikwa, ul. Rotszylda 160. Abrahamow Abraham, poległ w walce o Aszdod 3 czerwca — Chulon, dzielnica Aviv 69.

Manifest o zjednoczeniu Partii Robotniczej Czechosłowacji

PRAGA. — Na uroczystym zebraniu w sali Lucerny, jakie odbyło się w dniu 27 bm. i na którym ogłoszono połączenie obu czechosłowackich partii robotniczych wydano historyczny manifest. W manifestie zgromadzeni podkreślają ważność dokonanego połączenia.

„Łączymy w naszej wspólnej partii wszystkie nasze najlepsze tradycje narodowe i wszystkie doświadczenia ruchu robotniczego — brzmią m. in. słowa manifestu — doświadczenia, które kosztowały nas tyle ofiar. Bierzemy pod uwagę również wszystkie doświadczenia wielkiej międzynarodowej walki klasy robotniczej. Chcemy, aby nasz kraj był bogaty i szczęśliwy, aby troska o poziom życia człowieka była u nas najwyższym prawem. Skupiamy w swoich szeregach 2,5 miliona członków. Idzie z nami olbrzymia większość czechosłowackiego ludu. Zyskaliśmy zaufanie, jako że potrafimy dotrzymać danego słowa. Chcemy być zawsze godnymi tego zaufania. Cześć i sława zwycięskiej idei socjalizmu! Niech żyje komunistyczna partia Czechosłowacji! Niech żyje jej przewodniczący Klement Gottwald! Niech kwitnie w dobrobycie nasza Republika Czechosłowacka“.

Nowe osiedle Ejn Dor

Tel-Aviv (obsł. wł.). Kibuc Haszomer Hacaír, Ejn Dor, o założeniu którego donosiliśmy przed paru dniami, znajduje się w odległości 4 km na południe od Kfar Tabor. Część członków tego kibucu w ciągu 8 miesięcy żyła w ciężkich warunkach mieszkaniowych w zamku arabskim w pobliżu Kfar Kisz. Ziemia, którą kibuc otrzymał od Żyd. Fund. Narodowego (3.000 dunamów), od jesieni jest już zagospodarowana. Obecnie przystąpiono do wierceń studni. Podczas uroczystości założenia osiedli byli obecni przedstawiciele instytucji narodowych i okolicznych osiedli. Otwarcia uroczystości dokonał członek kibucu, który odczytał Księgę Założenia Osiedla. W imieniu Kibucu Arci

Haszomer Hacaír przemawiał Sz. Rozin. Witali również przedstawiciele kwicy „Dheret“ i kolonii Kfar Kisz. Na zakończenie przemawiał członek kibucu, który wspominał poległych w walce o państwo Izrael i członków kibucu, którzy znajdują się w ich liczbie.

Po zakończeniu uroczystości przystąpiono od razu do pracy. Postawiono dwa baraki mieszkalne, wieżę obserwacyjną, ogrodzenie z drutu kolczastego dokoła i pozycje obronne. Kibuc znajdował się 9 lat w Riszon Lecijon. Ilość członków jego (wychowanków ruchu Haszomer Hacaír w Ameryce i na Węgrzech) sięga 150 dorosłych i 45 dzieci. Mężczyźni znajdują się już w nowym osiedlu. Kobiety i dzieci są jeszcze w Riszon Lecijon, lecz po pewnym czasie przejdą do osiedla.

Przegląd prasy

Dziennik „Al-Hamizmar“ z dnia 23 czerwca br. w artykule pt. „Spisek“ omawiając prowokację Irgunu pisze m. in.:

„To, co się działo na skutek prowokacji Irgunu wskazuje wyraźnie na to, iż było to jawny spisek: spisek przeciwko suwerenności Izraela; rewolta przeciwko młodej demokracji żydowskiej; próba zdobycia władzy, podjęta przez grupę terrorystyczną w najbardziej krytycznej chwili, kiedy wróg stoi u wrót, gdy siedem państw arabskich spryskięło się przeciw niezapewności, w czasie, gdy podły Albion omotał nas siecią intryg. Ta próba dokonana została na oczach całego świata — na oczach wrogów oczekujących naszej klęski i przyjaciół, pokładających nadzieję w naszej sile, która ujawni się w całej pełni. I dlatego wszyscy zdajemy sobie sprawę: nie ma odwrotu. CHOCIAŻ CZEKA NAS CIĘŻKA WALKA Z WROGIEM ZEWNĘTRZNYM, TO JEDNAK NALEŻY ZLIKWIDOWAĆ WROGA WEWNĘTRZNEGO.

Obecnie stało się rzeczą jasną dla wszystkich, nawet dla tych, którym trudno było dotychczas to zrozumieć: na nie zdadzą się wszelkie obietnice grup terrorystyczno-odszczepieńczych. Przyrzeki one rozwiązać się z chwilą utworzenia państwa. A oto państwo stało się faktem. Stawia ono pierwsze kroki, walczą o swe istnienie. A oni — powstają przeciwko niemu, wbijając mu nóż w plecy.

Członkowie Irgunu zobowiązali się zlikwidować swe formacje wojskowe z chwilą utworzenia się armii żydowskiej. A oto Cwa Hahagana stała się faktem. Jest ona jeszcze młoda, lecz zdecydowanie odpięra ataki wroga. A oni — ośmielają się użyć swej broni przeciwko armii Izraela.

Zwolennicy pokoju i jedności w Jaszowie wyrazili życzenie, byśmy się ustosunkowali pobłażliwie do Irgunu. Proszą oni ułatwić mu likwidację — mówiąc: „W końcu i tak się rozwiąże“. Rząd i naczelne dowództwo przychyliły się do tego zdania. Zapomniano o przeszłości Irgunu. Pozwolono mu grupami połączyć się z wojskiem. Teraz rozumiemy aż nadto dobrze, dlaczego odszczepieńcy domagali się koncentracji swych ludzi w jednostkach. Chodziło o to, by mieć ich pod swoją komendą, by łatwiej było zorganizować ich dla celów przewrotu.

I wiemy też — i nie tylko my sami — jakiemu celowi miały służyć odszkodowania, wypłacane członkom Irgunu. Chodziło o utrzymanie aparatu pod przykrywką likwidacji. Temu samemu celowi, służył ich ruch „polityczny“, którego zadaniem jest być jawnym i uznanym przykryciem dla tajnej i nielegalnej organizacji podziemnej.

Z chwilą ogłoszenia swej likwidacji zobowiązał się Irgun oddać swą broń. Łatwo wierni nasi ludzie nieodse skrupulatnie domagali się przestrzegania tego warunku. Gdy członek „Ejcel“ zaciągnął się do szeregów, nie sprawdzono, czy oddaje on rzeczywiście całą swą broń. Teraz wydała się tajemnica. Kto widział tych „bohaterów“, uwijających się po ulicach Tel-Awivu i po drogach kraju, zdaje sobie sprawę, że Irgun pilnuje swej broni. Przechowuje ją do czasu, kiedy padnie „rozkaz“ — by zwrócić ją przeciwko nam. Oto dlaczego odmawiał „Ejcel“ oddania swej broni państwu. Nie czynił tego po to, aby uzbroić pułki — pułki zaopatruje w broń dowództwo wojskowe. Celem jego było uzbrojenie swej armii podziemnej przeciwko nam, przeciwko państwu.

Niechże ludzie z „Hamazkif“ nie rzucają masom piasku w oczy. Niech nie mówią: „Patrzcie, przeciwko komu otworzyła ogień Hahagana. Przeciwko tym, którzy przywożą broń i bojowników“. Masy żydowskie widzą aż nadto dobrze: nie broń dla naszej obrony przywożą odszczepieńcy, lecz broń dla naszej klęski. Nie miała być ona użyta do walki przeciwko napastnikom arabskim, przeciwko Brytyjczykom, lecz skierowana przeciwko Żydom. Jest to broń, która służyć miała celom rewolty i zdrady. Dlatego lepiej jest, aby broń ta została zniszczona, aniżeli miała by wpaść do rąk tych, którzy chcą walczyć przeciwko swoim braciom i dążą do zniszczenia demokracji syjonistycznej.

I niech nie opowiadają bajek ludzi z „Haboker“ i im podobni o jedności. Każde nawoływanie do kompromisu oznacza tylko jedno: uległość wobec wygrażającej pięści. Pogodzenia się z istnieniem zbrojnego, antydemokratycznego podziemia.

Młode, demokratyczne państwo Izrael nie może wybrać podobnej drogi — drogi samobójstwa. Nie po to przeciwstawiło się ono najeźdźcom z zewnątrz, by ulec wrogowi we wewnętrznemu. Należy bezwzględnie tępić wszelkie przejawy zdrady narodowej“.

Obowiązkowa mobilizacja dawców krwi

Tel-Aviv (obsł. wł.). Zarządzono tu mobilizację dawców krwi — mieszkańców miasta, którzy zwolnieni są od służby w armii. Każdy z mobilizowanych otrzyma zawiadomienie osobiste i odpowiednia legitymację

Ekspertyza dr M. Blumenthala na procesie Buehlera

KRAKÓW. — W ósmym dniu rozprawy przeciwko Bühlerowi trybunał wysłuchał z kolei ekspertyzy biegłego dr. Mariana Blumenthala, który mówił o stosunku rządu Gubernii Generalnej do tzw. „kwestii żydowskiej”. Już 25.11.1939 r. Generalny Gubernator Frank na konferencji wyższych urzędników w R-omiu rzucił ogólne wytyczne postępowania w sprawie żydowskiej. Zalecał on działanie bez skrupułów zaznaczając, iż nie powinny na terenie Gubernii Generalnej grać roli jakiegokolwiek względy moralne, ponieważ „czyny te należą do innej sfery pojmowania”. Biegły wysnuwa wniosek z tego oświadczenia, że Gubernia Generalna stawiona poza nawiasem etyki. To przemówienie Franka stanowi klucz wyjaśniający postępowanie okupanta w Polsce, w szczególności — w stosunku do ludności żydowskiej. Frank powiedział jasno: „Gubernia Generalna stanie się ziemią niemiecką, a jeśli kiedykolwiek Niemcy mieli by ją opuścić, to ludność miejscowa zostanie usunięta”. „Litość może istnieć tylko wobec narodu niemieckiego i wobec nikogo więcej” — pisał później Frank w swoich pamiętnikach.

„Teoria o dwóch sferach pojmowania — mówi dalej biegły — była utrzymywana w ścisłej tajemnicy. Na zewnątrz obowiązywała jakoby również w Gubernii Generalnej „praworządność niemiecka”. Nic więc dziwnego, że społeczeństwo żydowskie nie orientowało się, jaki los zostanie mu zgotowany. Jednak w prywatnych wyznurach Franka znaleźć można takie zdania jak np.: „Żydzi są zupełnie wyjęci spod prawa”.

Zasadniczym rozporządzeniem antyżydowskim był zakaz zmiany miejsca zamieszkania wydany w końcu 1939 roku. Rozporządzenie to mówiło również o przymusie pracy. Późniejsza akcja wyniszczająca znalazła w tych rozporządzeniach wielkie ułatwienie.

Dalej zarządzono, że należy zgłaszać majątek Żyda władzom administracyjnym GG. Przepis mówił, że fabryki, sklepy i inne nieruchomości znajdować się będą „pod opieką władz”.

Zasadą w postępowaniu z Żydami — ciągnie dalej biegły — było pokrywanie wszystkich wydatków, związanych z akcjami antyżydowskimi z majątku żydowskiego. Specjalnymi daninami Żydzi musieli więc pokrywać koszty budowy murów, opasujących getta, transportów kolejowych, którymi wywożono ich na miejsce stracenia, a nawet amunicji używanej dla mordowania Żydów.

Majątek żydowski — zdaniem biegłego — interesował Niemców nie mniej, niż zagadnienie samej likwidacji. Po każdej akcji mordowania, następowała akcja rabunku żydowskiego mienia.

Z dniem 1.10.1940 r. weszło w życie rozporządzenie generalnego gubernatora Franka o ograniczeniach miejsca pobytu dla Żydów w GG. Na podstawie tego rozporządzenia zaczęto we wszystkich okręgach i powiatach grupować ludność żydowską w większych miastach, równocześnie wyznaczając jej odrębne dzielnice mieszkaniowe tzw. getta. Zarządzenia te propaganda niemiecka uzasadniała koniecznością zabezpieczenia reszty ludności przed chorobami zakaźnymi, których roznośnikami mieli być rzekomo Żydzi. W rzeczywistości koncentracja Żydów w gettach była realizowaniem wytycznych władz GG, zmierzających do całkowitego wyniszczenia Żydów.

Na podstawie danych z tajnego biuletynu żydowskiego w getcie warszawskim biegły stwierdza, że podczas gdy wyżywienie dzienne Niemca wynosiło 2.310 kalorii przy cenie 0,3 gr. za kalorie, to Żydzi otrzymywali 184 kalorie dziennie, płacąc po 5,9 gr. za kalorie. Tabele te wykazują, że już sam tryb życia w gettach skazywał Żydów na powolną śmierć. Istotnie w ciągu jedynie stycznia 1942 r. w getcie warszawskim miały miejsce 5.302 wypadki śmierci. Getta były jednakże tylko for-

ŻYDOWSKI INSTYTUT HISTORYCZNY oddział w Łodzi prosi wszystkie osoby które mogą złożyć zeznania o działalności w czasie okupacji SLEZAKA ANTONA, który od początku 1940 r. do końca 1942 r. pełnił funkcję Hauptwachmeistra w Ghetto w Łodzi, o zgłoszenie się do lokalu Instytutu, Łódź, Narutowicza 32 m. 7.

Uwaga: W posiadaniu Instytutu jest fotografia Slezaka.

Pow. tow. Syjon i Uziwoni Lajbler serdeczne życzenia z okazji narodzin ich syna zasyłają

Komitet Part. ZPR Haszomer Hacair w Legnicy.

Kol. kol. Sylwii i Uziwoni Lajbler serdeczne życzenia z okazji narodzin syna zasyła

grono nauczycielskie Szkoły Hebrajskiej im. Ch. N. Bialika w Legnicy.

mą przejściową w akcji wyniszczenia Żydów. W celu opracowania planu całkowitej zagłady zwołana została w Berlinie 20 stycznia 1942 r. konferencja z udziałem przedstawicieli kilku ministerstw oraz innych centralnych urzędów i policji. Wśród jej uczestników wymieniony jest także sekretarz stanu dr. Bühler. Oświadczył on wówczas, że z radością powita rozwiązanie zagadnienia żydowskiego przez tzw. „wysiedlenie Żydów na wschód”. Wysiedlenie było — oczywiście kryptonimem, pod którym krył się plan wyniszczenia biologicznego Żydów. Wkrótce potem zostają utworzone tzw. obozy wyniszczenia (Vernichtungslager). Obozy takie powstały w Oświęcimiu Brzezince, Majdaniku, Treblince, Chełmnie, Bełżcu, i w Sobiborze.

Celom zagłady służyły także tzw. obozy pracy, które powstały znacznie wcześniej. Różniły się one od obozów wyniszczenia jedynie metodami uśmiercania, ponieważ ludzie w nich zamknięci umierali „śmiercią naturalną”, na skutek głodu, pracy ponad siły i chorób. Biegły podkreśla, że obozy pracy podlegały władzom administracyjnym, gdyż na ich czele stali delegaci urzędów pracy.

Na zakończenie biegły stwierdza, że rozporządzenia władz Gubernii Generalnej, wydane zostały na tym terenie wcześniej niż w innych krajach okupowanych i stały się wzor-

rem dla władz okupacyjnych na pozostałych podobitych ziemiach i dla samej Rzeszy.

Po przerwie południowej Trybunał w dalszym ciągu przesłuchiwał biegłego Blumenthala. Ławnik, poseł Stefański przypomina mu, że mówiąc o rozporządzeniach rządu GG, określał je jako pozory i fikcje. Zatem ze słów biegłego wynikałoby, że oskarżony, rząd i administracja świadomie przyjęli na siebie rolę zasłony dymnej. Biegły przyznaje słuszność temu interpretowaniu jego zeznań.

Zapytany, czy spotykał się z publikacjami niemieckimi z okresu okupacji, które by przedstawiały życie w getcie, biegły stwierdza, iż zn^o szereg tego rodzaju wydawnictw, njejednokrotnie pióra wybitnych uczonych. Z jednej strony starano się w tych publikacjach przedstawić życie w getcie jako sielankę, były więc np. ilustracje z podpisem „Żydzi nauczyli się pożytecznej pracy” itp. z drugiej zaś strony starano się zożydzić to życie, przetrzucając odpowiedzialność za wszystko co tam było zleżo na Żydów, posiadających rzekomo pełną autonomię.

Po wypowiedzi biegłego oskarżony raz jeszcze zabiera głos. Jest rzeczą możliwą — mówi — że sprawa przydziału żydowskich sił roboczych w obozach podlegała urzędowi pracy. Uważa jednak za wykluczone, aby obozy pracy dla Żydów były administrowane lub dozorowane przez placówki cywilne.

Depesza żyd. gminy wyzn. w Moskwie do prez. Weizmana

TEL-AWIW, 28. 6. (Kol Israel). — Jak donosi biuro informacyjne Rządu Tymczasowego Izraela, na ręce prez. Weizmana wpłynęła depesza od Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Moskwie. W treści telegramu podkreślono, iż proklamacja państwa żydowskiego jest doniosłym wydarzeniem, które wywołało wielką radość w sercach całego żydostwa, szczególnie zaś wśród Żydów radzieckich.

„Jesteśmy dumni, że nasz rząd konsekwentnie popierał dążenie narodu żydowskiego do niezawisłości i jako jeden z pierwszych uznał nowe państwo Izrael. Wiza tysiąclecia spełniła się, a słowa proroków stały się ciałem”.

Na zakończenie autorzy telegramu wyrażają nadzieję, że młode państwo Izrael staśnie w szeregach narodów walczących o pokój i postęp.

**Dnia 24 czerwca 1943 roku zmarł bl. p.
ABRAM SIERAKOWSKI**
członek Zarządu Ziomkostwa Zgierzan w Polsce
W zmarłym tracimy nieustrudzonego i ofiarnego pracownika na niwie pracy społecznej.
Cześć jego pamięci!
Zarząd Ziomkostwa Zgierzan w Polsce

Nowe kadry milicji Izraela
Tel-Aviv (obsł. wł.). Niedawno odbył się apel końcowy w Szkole Milicyjnej Nr 1, znajdującej się w północnym Szaronie. Główny komendant milicji, mjr. J. Sacharow, odebrał raport w towarzystwie komendanta szkoły Grogra i oficera Flesera. J. Sacharow pochwalił pracę instruktorów i wykładowców. Absolwenci drugiego kursu będą pełnili służbę w Cfat, Twerii i Haifie oraz niektórych w Tel-Awivie.
TEL-AWIW, (obsł. wł.). Pierwsza grupa 30 kandydatów ukończyła kursy policyjne dla kobiet.
Milicjantki, do których obowiązków należeć będzie w pierwszym rzędzie ochrona gmachów rządowych, będą pełniły swe funkcje w Tel-Awivie

**Poalej Syjon (C. S.) Hitachdut
Komitet Łódzki, Śródmiejska Nr 3**
W piątek, dn. 2.VII 1948 r. odbędzie się zebranie partyjne poświęcone
1. Kongresowi Żydowskiemu w Montreux,
2. Konferencji Kultury w Paryżu,
3. Posiedzeniu C. K. naszej partii.
Referować będą: tow. tow. red. A Cyncynatus i A. Kapliński.
Ms 030

**Komenda Naczelna Haszomer Hacair
urządza
KOLONIE LETNIE
NA DOLNYM ŚLĄSKU**
Zapisy przyjmuje Komenda Naczelna, Łódź, Więckowskiego 4 m 8
Komenda Okręgowa — Wrocław, Pl. Solny 9 oraz komendy aniazd w poszczególnych miastach.
W programie między innymi: sport i wychowanie fizyczne.
Komenda Naczelna

Kronika krajowa

BIELSKO

Staraniem wychowawców szkoły „Tarbut”, po raz pierwszy w tym roku obchodzono w naszym mieście tradycyjny „Chag Habikurim”. Uroczystość odbyła się w ogrodzie szkolnym. W cieniu drzew, przy nakrytych stołach siedzą goście, przychodzą Działki nasze na biało ubrane — niczym aniołki — ze swoimi „bikurim”.

Spod białych serwetek wylaniają się przyniesione przez dzieci „pierwociny” przygotowane przez staranne ręce każdej matki.

Przy uroczystym obiedzie, pod batutą wychowawców dzieci śpiewają piękne żydowskie i hebrajskie pieśni. Wszyscy obecni przeżywają wzniosłe chwile.

Po obiedzie odbywa się licytacja „Bikurim”, która przyniosła ponad 10.000 zł. na rzecz KKL.

W imieniu Żydów naszego miasta życzymy wychowawcom „Tarbut-u” oraz dzieciom.

„Leszana Haba be Erec Izrael

W niedzielę, dnia 20 bm. odwiedził Bielsko prezes światowej egzekutywy „ORT” z Genewy, dr Syngalowski.

Na jego cześć Bursa urządziła uroczystą kolację. W krótkich słowach przywitał gościa kier. szk. ORT-u inż. Elzner, ze sprawozdaniem z działalności ORT-u na terenie naszego miasta wystąpił uczeń tejże szkoły tow. Niemoi. Po kolacji dr Syngalowski wygłosił referat na temat „Społeczeństwo żydowskie a szkolnictwo zawodowe”. Po referacie wychowankowie Żyd Domu Dziecka w Bielsku, pożegnali gościa żydowskimi pieśniami.

Kampania siewna u rolników żyd. na Dolnym Śląsku

WROCLAW (ŻAP). Około 300 rolników żydowskich, zorganizowanych w spółdzielniach rolniczych, lub pracujących na indywidualnych gospodarstwach rolnych, obsiało w roku bieżącym 1846 hektarów. Wszystkie ugory które dotychczas leżały odłożym, zostały uprawione i zasiane. W akcji siewnej wydatną pomoc okazał rolnikom żydowskim Wydział Produktywizacji Wojewódzkiego Komitetu Żydowskiego we Wrocławiu, dostarczając im narzędzi rolniczych jak i materiału siewnego. Ponadto udzielono 52 rolnikom indywidualnym oraz 3 spółdzielniom długoterminowych pożyczek na zakup inwentarza i nawozów sztucznych.

Służba informacji publicznej Izraela

TEL-AWIW, (obsł. wł.). B. kierownik prawowy Agencji Żydowskiej Jeszajahu Klinow został mianowany kierownikiem Wydziału Informacji Publicznej, który będzie podlegał ministerstwu spraw wewnętrznych.

PIERWSZE absolwentki kursów policyjnych dla kobiet.

LEKARZ DENTYSTA. Nowoczesne laboratorium zębów sztucznych, Łódź, ul. Zachodnia 66/44.

Lekarz dentysta
ROZENCWAIG JAKUB
Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe, Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

DR. REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26 andz. 2 — 7 po poł.

Lekarz dentysta
SZUCHMAN RACHELA
Choroby jamy ustnej i zębów. zęby sztuczne, korony porcelanowe. Łódź, ul. Zachodnia 41/3. Tel. 140-75.

Lekarz-stomatolog Klinrus Jan przeprowadził się i przyjmuje Wschodnia 51 m. 4. godziny przyjęć 16—19 tel 200-71

KOMUNIKAT
ODDZIAŁY PARTYJNE, REFERATY PRA-SOWE, PRZEDSTAWICIELE, ABONENCI!

Wszelką korespondencję, związaną z czynnością Administracji „Mosty” prosimy kierować na adres:

Administracja „Mosty”, Łódź, Kilińskiego 49

Cennik ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 15 zł. za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po 10. — W tekście zł 40. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po przednim przekazaniu należności na nasze konto w PKO Nr 456. Prosimy zaznaczyć na odwrocie drukarni, że suma przelana jest za ogłoszenie.
Adres Redakcji: Łódź, ul. Więckowskiego 4/8. Skrzynka pocztowa 69. Tel. 269-01. Prenumerata miesięczna: 100 zł. Cena wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce.
Druk: R.S.W. „Prasa”, Łódź, ul. Żwirki 17.